

alt muligt, og man kan få nogle synergieffekter på længere sigt, man ikke ved noget om.

Det ændrer ikke ved, at jeg mener, det er en absolut nødvendig ting, hvis man skal have et økologisk kredsløb, at få slammet tilbage i jorden. Derfor er det også en rigtig ting, at Landsorganisationen af Økologiske Jordbrugere siden deres start har haft det som målsætning, at de skal have rent slam, sådan at det kan komme tilbage også på deres jorder.

Derfor mener jeg, det er på tide, at der bliver sat fokus på det også her i Folketinget, sådan at debatten ikke alene foregår i landbrugsorganisationerne med trusler om boykot.

Jeg mener imidlertid, at man nogle steder allerede nu har store lagringsproblemer – det er der bl.a. i Horsens, hvor der faktisk ikke er kapacitet til at lagre ret meget slam. Derfor står vi med et stort problem, og hvis det skal køres ud på jorderne, mener jeg sådan set, at det er rigtigt i denne situation at sige, at man så ikke bagefter kan komme og klandre jordbrugerne for, at de har bragt noget ud, som har skabt miljøskader.

Jeg mener dog, at man kunne lette noget på det, hvis man komposterer en del af det først, sådan at man også får en anaerob behandling af gødningen og ikke får de fleste af bakterierne med ud på den måde; man får også et bedre gødningsmiddel ud.

Men jeg mener, at der ikke er gjort nok, for hvis der var gjort nok, havde man ikke haft den konflikt. Den konflikt, der er i dag, kan selvfølgelig ses som en utilfredshed med de grønne afgifter, og det mener jeg er tåbeligt, for den har sådan set ikke noget med det at gøre. Der var det mere rigtigt, at man gik lige til at diskutere de grønne afgifter.

Men jeg kan støtte forslaget, da jeg mener, der skal gøres mere, og jeg mener, at det er en af de ting, som måske kan være med til at sætte lidt mere fut under Miljøministeriet og kommunerne, så man får noget ordentligt slam tilbage på jorderne.

Jens Vibjerg (V):

Med beslutningsforslaget om brug af spildevandsslam på landbrugsjorder ønsker Venstre at bidrage til at markere, at slam efter vor opfattelse skal indgå i det økologiske kredsløb. Det er for dyrt at destruere slammet, og der vil da altid være et restprodukt, som skal på deponi, og det vil være uanstændigt over for vores børn og vores børnebørn at lægge slammet på deponi og bare gemme det til dem.

Derfor bør slam have en kvalitet, så det uden risiko kan indgå som gødning i jordbrugserhvervet og dermed i det økologiske kredsløb.

For at det kan lade sig gøre, må en række krav opfyldes, så man uden risiko kan udnytte slammet til gødningsformål. Mange kommuners opbevaringsfaciliteter ligger milevidt fra en miljømæssigt forsvarlig opbevaring. Mange kommuner har overhovedet ikke opbevaringskapacitet til det producerede slam; man kører det ud på landbrugsarealer året rundt men stor udvaskning og afstrømning til følge.

Der bør selvfølgelig gælde de samme regler for opbevaring af slam som for husdyrgødning, det vil sige, at vi må have en opbevaringskapacitet på 9 måneder for spildevandsslam – jeg kunne høre, at ministeren har samme opfattelse – og lagerfaciliteter, der sikrer, at der ikke sker udsivning til det omgivende miljø; det vil sige, at der skal være fast bund. Af hensyn til miljøet skal udbringning og nedarbejdning også ske efter de samme retningslinjer som for husdyrgødning.

Det er også vigtigt, at aftagerne kender produktets præcise indhold. Af hensyn til en optimal gødskning skal næringsstofindholdet klart fremgå, og da vi her har med et affaldsprodukt at gøre, hvor risikoen for indhold af uønskede stoffer er stor, er det et krav, at alle partier analyseres og deklarerer, så det sikres, at intet spildevandsslam havner på landbrugsjord, uden at man garanterer for produktets kvalitet. Vi skal være sikre på, at der ikke kan sættes spørgsmålstejn ved kvaliteten af slamproduktet.

I dag kan man med rette rejse tvivl om kvaliteten. Derfor ser vi problemer med afsætning af produkter, der er dyrket på arealer, der har fået tilført slam, og at slam ikke må anvendes i en økologisk produktion. Problemet skyldes selvfølgelig en for slap slambekendtgørelse og ikke mindst en for lemfældig omgang med de allerede vedtagne regler. Derfor er det vigtigt, at de nye regler sikrer en effektiv kontrol og ansvarsplacering.

Så vil jeg sige til ministeren, at for at imødegå, at aftagerne af spildevandsslam ikke kommer til at lide et økonomisk tab, fordi deres jord vil blive betragtet som forurenede, enten fordi kommunerne ikke har overholdt reglerne, eller fordi vi ændrer grænseværdierne, bør der indføres en økonomisk garantiordning. Er det kommunerne, der svigter, må de bære den økonomiske risiko. Et økonomisk ansvar er et godt middel til